

Informatikos teorinių žinių ir praktinių gebėjimų vertinimas. Mokymo(si) planas.

Pagrindimas. Vertinant mokinių informatikos pasiekimus ir pažangą, orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus bendrosiose programose ir gimnazijos vertinimo tvarkos aprašu. Informatikos pamokose vertinamos mokinių teorinės žinios ir darbo kompiuteriu praktiniai įgūdžiai. Mokslo metų pradžioje mokiniai supažindinami su ugdymo turiniu bei dalyko vertinimo sistema. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas grindžiamas bendrosiomis programomis ir išsilavinimo standartais. Formalus vertinimas taikomas vertinant mokinių informatikos ir kompiuterinio raštingumo žinias ir įgūdžius bei nustatant pažangą. Neformaliai, žodžiu, mokiniai vertinami kiekvieną pamoką, atsižvelgiant į mokinio pasiekimus ir daromą pažangą, reflektuojant, papildant ir taisant atsakymus, komentuojant atliktus darbus. Vertinimo metu integruojami mokinių dalyko gebėjimai ir žinios, bendrieji gebėjimai bei vertybinės nuostatos. Bendrieji gebėjimai ir vertybinės nuostatos (*mokytis; komunikuoti, rasti, tvarkyti, perduoti informaciją; kritiškai mąstyti ir spręsti problemas; planuoti ir organizuoti veiklą; veikti kūrybiškai, iniciatyviai, prasmingai ir savarankiškai, priiimti atsakomybę už savo veiksmus; bendrauti ir bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti nesutarimus ir konfliktus; pagarba sau ir kitiems, tolerantiškas požiūris į įvairių žmonių skirtumus; sąžiningumas, atsakomybė už žodį, veiksma, poelgį; iniciatyvumas, kūrybiškumas, kokybės siekimas; nuostata realiai vertinti bei nuolat tobulinti asmenines, socialines, pažintines bei kultūrines kompetencijas*).

Ugdymo planas sudaromas remiantis „Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų aprašu“ (patvirtinta LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakyму Nr. V-1541).

Vertinimo tipai. Neformalus **formuojamasis** vertinimas žodžiu (mokinio pažanga neformaliai lyginama su jo paties rezultatais) nesiejamas su pažymiu. Komentarai raštu rašomi pagal poreikį, nurodant sėkmes ir nesėkmes, geresnio rezultato siekimo galimybes.

Numatyti pagal paskirtį **formaliojo** vertinimo tipai – diagnostinis, suvestinis kriterinis, apibendrinamas vertinimas, kaupiamasis vertinimas.

- **Diagnostinis** vertinimas (siekiama išsiaiškinti mokinių mokymosi galimybes ir spragas, suteikti pagalbą bei numatyti tolesnius mokymosi žingsnius, nustatant pažangą): kontroliniai, projektiniai, savarankiški darbai, testai.
- **Suvestinis kriterinis** vertinimas (30% teorija+50% praktinė užduotis+20%BG) išeito skyriaus pabaigoje;
- **Apibendrinamasis** vertinimas yra formalus, vertinamas pažymiu (įskaita), baigus programą, kursą, mokslo metus (suminis), atrenkant olimpiadų, konkursų dalyvius, dalyvaujant nacionaliniuose tyrimuose, organizuojant patikras, kompiuterinio raštingumo įskaitas, baigus ugdymo programą.
- **Kaupiamasis** vertinimas, kurio pagrindas yra mokymosi motyvacijos didinimas (kriterijai - individualių mokomųjų užduočių išbaigtumas, aktyvumas pamokose, savalaikis atsiskaitymas).

Vertinimo nuostatos. Vertinimas dešimtbalis - kriterinis proporcinis. Vertinant mokinius IT pamokose taikomi Bloom'o taksonomijos lygmenys:

- 4 balai rašomi, jeigu mokinys geba žinias atgaminti,
- 5-7 balai rašomi, jeigu geba suprasti, žinias taikyti ir panaudoti,
- 8-9 balai rašomi, jeigu geba užduotis analizuoti ir sintezuoti, sujungti,
- 10 balų rašomi, jei geba suformuluoti problemą ir ją įvertinti.

Kontrolinio (savarankiško, testo) darbo tematika, kriterijai ir rodikliai pateikiami mokiniams iš anksto, diena derinama su mokiniais ne vėliau kaip prieš savaitę. Darbą sudaro įvairaus sunkumo (diferencijuotos) užduotys. Mokiny, be pateisinamos priežasties, nedalyvavęs šio darbo pamokoje, privalo atsiskaityti per savaitę. Mokiny, dėl pateisinamos priežasties (pvz. ligos) nerašęs darbo ar testo, atsiskaityti turi per dvi savaites. Atsiskaitymo terminas ir laikas derinama individualiai su mokytoju. Neatsiskaičius už darbą įrašomas nepatenkinamas įvertinimas „1“.

Namų darbai raštu informatikos pamokose skiriami retai, praktines užduotis kompiuteriu mokiniai atlieka pamokose. Mokiniai, kurie pageidauja, gali savarankiškai namuose patobulinti ar užbaigti klasėje

pradėtas užduotis.

Projektai vertinami pagal atskirai sudarytą ir su mokiniais aptartą projektinio darbo vertinimo metodiką.

Kaupiamasis vertinimas gali būti taikomas siekiant vertinimo individualizavimo ir didinant mokymosi motyvaciją.

Vertinimo **individualizavimas ir diferencijavimas** siejamas su mokinių motyvacijos skatinimu. Mokiniais, kurie kiekvienoje pamokoje dirba maksimaliai ir laikosi numatytos atsiskaitymų tvarkos, atsižvelgiant į užduoties atlikimo kokybę, gali būti rašomas maksimalus vertinimas (10 balų). Vėluojantiems atsiskaityti už kiekvieną pamoką įvertinimas mažinamas po 1 balą, bet ne daugiau kaip 5 balais. Mokiniais, kurie visose pamokose dirba, bet neatsiskaito už atliktus darbus, atsižvelgiant į darbo kokybę išeito kurso (programos) pabaigoje užduotys gali būti įvertintos iki 4 balų. Dėl ligos nelankiusiems mokyklos mokiniams atsiskaitymų laikas pratęsiamas abipusiu susitarimu.

	Darbo, žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas:			
Pasiekimų lygis	Pažymys	Teisingi atsakymai procentais	Vertinimas žodžiu	Kriterijus
Aukštesnysis	10	91-100 %	Puikiai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios pilnai atitinka mokymo programą ir standartus, juos viršija. Mokinys praktinę užduotį atlieka pilnai, be priekaištų ir savarankiškai.
	9	81-90 %	Labai gerai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios pilnai atitinka mokymo programą. Mokinys atlieka praktinę užduotį su nedideliais trūkumais (nedidelėmis konsultacijomis).
	8	71-80%	Gera	Stiprus darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios, bet yra nedidelių klaidų, kurias po konsultacijos ištaiso.
	7	56-70 %	Pakankamai gerai	Aukščiau vidutinių standartų, bet yra klaidų, dirba su konsultacijomis.
	6	45-55 %	Patenkinamai	Gana geras darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios bet yra nemažai trūkumų.
Patenkinamas	5	35-44 %	Silpnai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios atitinka minimalius reikalavimus.
Slenkstinis	4	25-34 %	Labai silpnai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios atitinka daugumą minimalių reikalavimų.
Nepatenkinamas	3	11-24%	Nepatenkinamai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios netenkina minimalių reikalavimų. Reikia padirbėti papildomai. Už temą (skyrių), praktikos darbą NEATSISKAITYTA .
	2	1-10 %	Blogai	Darbas, gebėjimai, įgūdžiai ir žinios visiškai netenkina minimalių reikalavimų. Reikia daug padirbėti papildomai. Už temą (skyrių), praktikos darbą NEATSISKAITYTA .
	1	0%	Labai blogai	Už temą (skyrių), praktikos darbą NEATSISKAITYTA .

Mokymo(si) turinys

Programoje išskirtos šešios pasiekimų sritys:

1. Skaitmeninio turinio kūrimas:
 - Kompiuterinė grafika
 - Kompiuterinė leidyba;
 - Tinklalapių kūrimas;
 - Kūrybinis projektas;
 - Atlikto darbo proceso vertinimas (sunkumai, pažanga).
2. Algoritmai ir programavimas:
 - Vieno ciklo algoritmai;
 - Problemų sprendimo automatizavimas;
 - Išorinių duomenų naudojimas;
 - Paprogramės. Parametrai;
 - Programos išbaigtumas.
3. Duomenų tyryba ir informacija:
 - Duomenų analizavimas, rikiavimas, paieška ir atranka;
 - Dirbtinis intelektas ir mašininis mokymasis;
 - Simetrinis ir asimetrinis šifravimas, kriptografinės sistemos.
4. Technologinių problemų sprendimas:
 - Pagrindinių kompiuterio struktūrinių dalių paskirtis ir funkcijos;
 - Programinė įranga. Operacinė sistema;
 - Skaitmeninių gebėjimų spragų nustatymas ir savarankiškas mokymasis;
 - Elektroninės paslaugos.
5. Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas:
 - Tinklinis bendradarbiavimas;
 - Sinchroninių ir asinchroninių bendravimo ir bendradarbiavimo priemonių pasirinkimas.
6. Saugus elgesys:
 - Higienos, ergonominės ir techninės saugaus darbo skaitmeninėmis technologijomis normos;
 - Aplinkosaugos problemos ir jų sprendimai;
 - Virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatai

Šios pasiekimų sritys yra bendros visoms klasėms nuo 1 iki IV gimnazijos klasės, kiekvienam koncentrui numatyti konkretūs kiekvienos srities pasiekimai, suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį. Skiriasi pasiekimų sričių apimtys: daugiausia turinio ir laiko numatyta algoritmams ir programavimui (apie 40–50 proc.), duomenų tyrybai ir informacijai skiriama maždaug 20–25 proc., skaitmeninio turinio kūrimui – 15–20 proc., technologinių problemų sprendimui, virtualiajai komunikacijai ir bendradarbiavimui bei saugiam elgesiui numatoma po 5–10 proc.

Informaciją apie vertinimą, ugdymo turinį, projektus, numatomus atsiskaitymus ir kt galite rasti informatikos mokytojos individualioje svetainėje <https://sites.google.com/site/itgabija/>, TaMo dienyne, gimnazijos tinklalapyje <https://mzkqabija.lt/>, švietimo portale <https://emokykla.lt/> ar ŠMM <https://www.smm.lt/> puslapyje

Pagarbiai
Informatikos mokytoja Lina Katarskienė